

1921

БАНКА ПОШТАНСКА ШТЕДИОНИЦА, А.Д., БЕОГРАД

**ПРАВИЛНИК
О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА**

Деловодни број:

A0022-3-3212/12.1 ИО V-345/12.1

Документ верзија:

02

Датум:

19.09.2019.

САДРЖАЈ

I	ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	3
1.	Предмет.....	3
2.	Подручје примене.....	3
3.	Правни основ	3
4.	Дефиниције појмова.....	3
II	ПОСТУПАК УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА.....	4
1.	Покретање поступка.....	4
2.	Достављање информације	5
3.	Пријем информације	5
3.1.	Потврда о пријему информације	5
3.2.	Записник о усмено достављеној информацији	6
4.	Поступање по информацији	6
5.	Извештај о предузетим радњама	7
6.	Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци	8
7.	Формирање досијеа поступка унутрашњег узбуњивања	8
III	ЗАШТИТА УЗБУЊИВАЧА	9
1.	Заштита података о личности узбуњивача	9
2.	Право на заштиту узбуњивача	9
3.	Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај и накнада штете	9
4.	Судска заштита	10
IV	ЗАБРАНА ЗЛОУПОТРЕБЕ УЗБУЊИВАЊА.....	10
V	ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	11

На основу члана 54. став 1. тачка 23) Статута Банке Поштанска штедионица, а.д., Београд – пречишћени текст, број: А01-2-1503 од 17.11.2016. године, члана 16. Закона о заштити узбуњивача („Сл. гласник РС“ бр. 128/14), Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених („Сл. гласник РС“ бр. 49/15 и 44/2018), Правилника о поступку доношења процедура и других аката у Банци Поштанска штедионица, а.д., Београд, број: А01-3-1101/2.1. ИО IV-962/2.1. од 19.08.2016. године, Извршни одбор Банке Поштанска штедионица, а.д., Београд, на 345. координирајућој седници Петог сазива, одржаној 19. септембра 2019. године, доноси

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет

Члан 1.

Правилником о поступку унутрашњег узбуњивања (у даљем тексту: Правилник) уређује се поступак унутрашњег узбуњивања у Банци Поштанска штедионица, а.д., Београд (у даљем тексту: Банка), права узбуњивача, обавезе Банке у погледу узбуњивања и друга питања од значаја за узбуњивање и заштиту узбуњивача.

2. Подручје примене

Члан 2.

Правилник се примењује у свим организационим деловима Банке.

3. Правни основ

Члан 3.

- Закон о заштити узбуњивача, „Службени гласник РС“ бр. 128/14 (у даљем тексту: Закон);
- Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма „Службени гласник РС“ број 113/2017;
- Правилник о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених, „Службени гласник РС“ бр. 49/15 и 44/2018;
- Правилник о организацији и систематизацији послова у Банци.

4. Дефиниције појмова

Члан 4.

- **Узбуњивање** је откривање информације о кршењу прописа, између осталог и кршењу прописа о спречавању прања новца и финансирања тероризма, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера. Узбуњивање може бити унутрашње, спољашње и узбуњивање јавности.

- **Унутрашње узбуњивање** јесте откривање информације Банци;
- **Спољашње узбуњивање** јесте откривање информације Овлашћеном органу, у свему како је прописано Законом;
- **Узбуњивање јавности** је откривање информације средствима јавног информисања, путем интернета, на јавним скуповима или на други начин којим се обавештење може учинити доступним јавности. Јавност се може узбунити, без претходног обавештавања Банке или овлашћеног органа у случају непосредне опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, од настанка штете великих размера, односно ако постоји непосредна опасност од уништења доказа. Приликом узбуњивања јавности узбуњивач је дужан да поштује претпоставку невиности окривљеног, право на заштиту података о личности, као и да не угрожава вођење судског поступка;
- **Узбуњивач** је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем (радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за Банку), поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва над Послодавцем као привредним друштвом;
- **Радно ангажовање** - је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за Банку;
- **Штетна радња** је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај;
- **Овлашћено лице** је лице које је овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- **Овлашћени орган** је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе или носилац јавних овлашћења надлежан да поступа по информацији којом се врши узбуњивање, у складу са Законом.

II ПОСТУПАК УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

1. Покретање поступка

Члан 5.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације Банци, односно овлашћеном лицу Банке, писмено или усмено.

Овлашћено лице за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем је директор Службе за безбедност и превенцију злоупотреба (у даљем тексту: овлашћено лице). У случају одсуства са рада овлашћеног лица, помоћник директора Службе за безбедност и превенцију злоупотреба има сва права, обавезе и одговорности овлашћеног лица.

Изузетно у случају одсуства са рада оба лица, директора и помоћника директора Службе за безбедност и превенцију злоупотреба, у трајању дужем од 3 (три) радна дана, председник Извршног одбора Банке привремено одређује запосленог Банке који ће, током одсуства овлашћених лица, имати сва права, обавезе и одговорности овлашћеног лица у вези са унутрашњим узбуњивањем и наведеном лицу даје привремено овлашћење на обрасцу који као Прилог 1 чини саставни део овог Правилника.

2. Достављање информације

Члан 6.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем се може извршити:

- 1) У писаном облику:
 - Електронском поштом на службену Е-mail адресу овлашћеног лица;
 - Непосредном предајом информације;
 - Обичном или препорученом пошиљком насловљеном на овлашћено лице;
- 2) Усмено уз сачињавање записника о информацији.

Уколико се информација доставља у писаном облику као датум пријема код обичне пошиљке сматра се датум пријема пошиљке код Банке, код препоручене пошиљке датум предаје пошиљке пошти, а код поднесака упућених електронском поштом време које је назначено у потврди о пријему електронске поште, у складу са Законом.

Обичне и препоручене пошиљке на којима је означено да се упућују овлашћеном лицу или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем може да отвори само овлашћено лице.

Узбуњивач није у обавези да приликом достављања информације остави своје податке. Овлашћено лице је дужно да, у оквиру својих овлашћења у складу са законом, поступа по анонимним обавештењима.

3. Пријем информације

3.1. Потврда о пријему информације

Члан 7.

Уколико се достављање информације врши непосредном предајом писане информације или усмено, овлашћено лице приликом пријема писане информације, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача саставља потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем која као Прилог 2 чини саставни део овог Правилника.

Уколико се достављање информације врши обичном или препорученом пошиљком, односно електронском поштом, овлашћено лице издаје потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем (Прилог 2).

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи следеће податке:

- 1) Кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) Време, место и начин достављања информације;
- 3) Број и опис прилога поднетих уз информацију;
- 4) Податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
- 5) Податке о Банци;
- 6) Печат Банке;
- 7) Потпис овлашћеног лица.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис

узуњивача и податке о узуњивачу, уколико он то жели. Банка не сме предузимати мере у циљу откривања анонимног узуњивача.

Потврда се сачињава у два примерка, од којих се један уручује / доставља узуњивачу уколико за то постоје услови, док се други примерак чува у архиви овлашћеног лица.

3.2. Записник о усмено достављеној информацији

Члан 8.

Уколико се достављање информације врши усмено, овлашћено лице сачињава записник који као Прилог 3 чини саставни део овог Правилника и треба да садржи:

- 1) Податке о Банци и лицу које сачињава записник;
- 2) Време и место сачињавања записника;
- 3) Податке о присутним лицима;
- 4) Кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узуњивањем;
- 5) Примедбе узуњивача на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;
- 6) Потпис овлашћеног лица;
- 7) Печат Банке.

4. Поступање по информацији

Члан 9.

Овлашћено лице је у обавези да пре давања изјаве о информацијама, односно приликом пријема информације у вези са унутрашњим узуњивањем:

- 1) Обавести узуњивача о његовим правима и обавезама прописаним Законом, а нарочито да не мора откивати свој идентитет, односно да не мора потписати записник и потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узуњивањем;
- 2) Поучи узуњивача да своје информације у вези са унутрашњим узуњивањем даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, те да давање лажног исказа представља кривично дело предвиђено одредбама Кривичног законика Републике Србије;
- 3) Обавести узуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Члан 10.

Након пријема информације овлашћено лице је дужно да поступи по истој без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

Овлашћено лице је у обавези да одмах обавести Извршни одбор Банке о пријему информације о унутрашњем узуњивању, поштујући при томе принцип заштите идентитета узуњивача.

Банка је дужна да предузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности указаних информацијом, као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони њене последице.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем овлашћено лице предузима одговарајуће радње преко Службе за безбедност и превенцију злоупотреба.

Сви организациони делови Банке су у обавези да сарађују са овлашћеним лицем приликом предузимања потребних радњи у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања овлашћено лице може, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, узимати изјаве од других лица која имају сазнања о информацији, о чему сачињава записник. Предметни записник као Прилог 4 чини саставни део овог Правилника и треба да садржи:

- 1) Податке о Банци и лицу које сачињава записник;
- 2) Време и место сачињавања записника;
- 3) Податке о присутним лицима;
- 4) Кратак опис утврђеног чињеничног стања поводом информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 5) Примедбе присутног лица на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;
- 6) Потпис присутних лица и овлашћеног лица;
- 7) Печат Банке.

Члан 11.

Овлашћено лице је дужно да, на захтев узбуњивача, пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Банка је у обавези да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

5. Извештај о предузетим радњама

Члан 12.

По окончању поступка овлашћено лице сачињава извештај о предузетим радњама у поступку по информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем са предлогом мера ради отклањања уочених неправилности и / или последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем и исти доставља узбуњивачу и Извршном одбору Банке. Извештај о предузетим радњама у поступку по информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи:

- 1) Време, место и начин пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) Радње које су након тога предузете у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 3) Лица која су обавештена о предузетим радњама у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем уз навођење датума и начина њиховог обавештавања;
- 4) Шта је утврђено у поступку, уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње, њихов опис, као и да ли су такве радње изазвале штетне последице;
- 5) Предлог конкретних мера ради отклањања уочених неправилности и/или последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 6) Образложење због чега се баш тим предложеним мерама отклањају утврђене

- неправилности и / или последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 7) Потпис овлашћеног лица;
 - 8) Печат Банке.

Узбуњивач се може изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку по информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 8 дана од дана пријем извештаја.

На основу извештаја о предузетим радњама у поступку по информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем Извршни одбор Банке доноси одговарајућу одлуку о предузимању мера ради отклањања уочених неправилности и / или последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

У случају потребе Извршни одбор Банке налаже предузимање мера за утврђивање радноправне, односно кривичноправне одговорности запослених, у складу са законским прописима и интерним актима Банке.

6. Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци

Члан 13.

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података и / или општим актима Банке претходно означени као тајни.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач је дужан да се прво обрати овлашћеном лицу, а уколико се информација односи на овлашћено лице, информација се подноси Извршном одбору Банке.

У случају да овлашћено лице, односно Извршни одбор Банке није поступио по информацији у којој су садржани тајни подаци у року од 15 дана, односно ако није одговорио или није предузео одговарајуће мере из своје надлежности, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају да се информација односи на председника Извршног одбора Банке, информација се подноси овлашћеном органу.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података и / или општим актима Банке.

7. Формирање досијеа поступка унутрашњег узбуњивања

Члан 14.

Овлашћено лице формира досије за сваки покренути поступак узбуњивања у који улаже сву документацију наведену у овом правилнику.

Сви досијеи покренутих / окончаних поступака унутрашњег узбуњивања чувају се у архиви Службе за безбедност и превенцију злоупотреба.

III ЗАШТИТА УЗБУЊИВАЧА

1. Заштита података о личности узбуњивача

Члан 15.

Овлашћено лице дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице код које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Овлашћено лице дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, Овлашћено лице дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

2. Право на заштиту узбуњивача

Члан 16.

Узбуњивач има право на заштиту у складу са Законом, ако:

- 1) Изврши узбуњивање у Банци, овлашћеног органа или јавности на начин прописан Законом;
- 2) Открије информацију у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
- 3) Ако би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Право на заштиту као узбуњивач има и повезано лице ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Право на заштиту као узбуњивач има лице које учини вероватним да је према њему предузета штетна радња, ако је лице које је предузело штетну радњу, погрешно сматрало да је то лице узбуњивач, односно повезано лице.

Лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

3. Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај и накнада штете

Члан 17.

Банка је у обавези да, у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица

штетне радње.

Банка не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

- 1) Запошљавање;
- 2) Стицање својства приправника или волонтера;
- 3) Рад ван радног односа;
- 4) Образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
- 5) Напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
- 6) Дисциплинске мере и казне;
- 7) Услове рада;
- 8) Престанак радног односа;
- 9) Зараду и друге накнаде из радног односа;
- 10) Учешће у добити Банке;
- 11) Исплату награде и отпремнине;
- 12) Распоређивање или премештај на друго радно место;
- 13) Непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
- 14) Упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

4. Судска заштита

Члан 18.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту која се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном Вишем суду, према месту предузимања штетне радње или према пребивалишту тужиоца/узбуњивача, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета. Предметни поступак је хитан, против одлуке другостепеног суда дозвољена је ревизија, а сходно се примењују одредбе Закона о парничном поступку које уређују поступак у радним споровима.

IV ЗАБРАНА ЗЛОУПОТРЕБЕ УЗБУЊИВАЊА

Члан 19.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши радно ангажовано лице у Банци које:

- 1) достави информацију за коју је знало да није истинита;
- 2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи

противправну корист.

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

Овај Правилник заједно са прилозима, се даном доношења објављује на огласној табли Банке, систему за интерно информисање (СУСЕ), као и на интернет страници Банке.

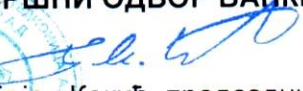
Запослени Службе за људске ресурсе су у обавези да приликом закључења уговора о раду са радно ангажованим лицем, истом уруче Обавештење о правима узбуњивача, поступку узбуњивања, као и о другим питањима од значаја за узбуњивање које као Прилог 5 чини саставни део овог Правилника.

Руководиоци организационих делова Банке су у дужни да на захтев радно ангажованог у организационом делу којим руководе, а посебно лицу које ради на радном месту без могућности приступа систему за интерно информисање (СУСЕ) и интернет странци Банке, омогуће увид у Правилник у штампаној форми.

Члан 21.

Овај Правилник ступа на снагу и примењује се даном доношења.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о унутрашњем узбуњивању Банке Поштанска штедионица, а.д., Београд, број А01-3 -851/5.1. ИО IV-681/5.1. који је Извршни одбор Банке донео на 681. седници Четвртог сазива одржаној 14. јула 2015. године.

ИЗВРШНИ ОДБОР БАНКЕ

мр Бојан Кекић, председник

Александар Чортан, члан

Зоран Поповић, члан

Татјана Петровић Арнерић, члан

Ненад Ралевић, члан